

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. De Fide miraculorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Mons S. Augustini & S. Thoma circa hoc quod est Credere in Deum.

videtur peccatores credere in Deum; sic enim habet: *Quid est credere in eum? credendo amare, credendo in eum ire.* In quam rem occasione hujus dicti S. Augustini, sic illud ulterius explicans, & hanc triplicem Fidei habitudinem declarans loquitur Magister loco supra citato: *Aliud est inquit, credere in Deum, aliud credere Deo, aliud credere Deum. Credere Deo, est credere vera esse qua loquitur; quod & mali faciunt: & nos credimus homini, sed non in hominem. Credere Deum, est credere quod ipse sit Deus, quod etiam mali faciunt. Credere in Deum, est credendo amare, credendo in eum ire, credendo ei adhaerere, & ejus membris incorporari.*

VI. Communis est opinio ad hunc ad Deum requiri Fidem formatam.

Hæc sine dubio est communis Patrum sententia, quam præter jam citatos tenet S. Anselmus ad Romanos 4. & Beda in illud Joannis 6. v. 29. *Hoc est opus Dei, ut credatis in eum, quem misit ille:* estque communis scholasticorum opinio.

VII. Dicunt multi peccatores dici posse credere in Deum.

Non desunt tamen Theologi, qui contrarium opinantur, & dicunt, etiam peccatores in propria persona credere in Deum: imo S. Augustinus libro de Fide & operibus, cap. 14. & S. Bernardus sermone 24. in Cantica peccatores aiunt credere posse in Deum: quod etiam in ipsis facris literis habet fundamentum, Joannis enim 12. vers. 42. nonnulli dicuntur credidisse in Christum, qui nihilominus in peccato persistebant, de quibus proinde eodem loco ait Evangelista: *Dilexerunt enim gloriam hominum magis, quam gloriam Dei.* Unde & Sanctus Chrysostomus homilia 52. in Matthæum: *Nihil prodest, inquit, si credas in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, nisi rectè vixeris.* Censet ergo Sanctus Doctor, etsi quis sit in peccatis gravibus, nihilo tamen se cuius posse eum credere in Deum.

Quidam in peccato perseverantes crediderunt in Christum.

VIII. Antonomastus credit in Deum supponit statum gratia, & requirit ut sit Fides formata.

Hos duos loquendi modos haud difficulter inter se conciliari posse existimo, si dicamus, credere in Deum simpliciter & perfectè, supponere statum gratia, & ut quis sit ab omni peccato gravi liber. Ut verò imperfectiore modo aliquis credat in Deum, non videtur necessariis perfectus actus charitatis, & ut diligat Deum super omnia, sed sufficit si in Deum tendat amore concupiscentia, seu Spei, & proponendo ei obedire eliciendo actum Fidei, quamvis sit in peccato mortali, & non habeat firmum propositum omnia alia Dei mandata observandi.

IX. Dicunt possit credo in Ecclesiam, vel in Sanctos.

Hinc infortur alterius quaestionis resolutio, Utrum scilicet, quemadmodum dicimus credere in Deum, ita etiam dici possimus credere in Ecclesiam, aut in Sanctos. Res est parvi momenti, nec nisi quaestio de nomine. Negari hoc communiter solet, cum credere in aliquem, relationem ad eum denotet tanquam ad ultimum finem, quod in nihil creatum cadere potest. Quare Sanctus Augustinus tomo 5. tract. 29. in Joannem, in illa verba Joan. 14. vers. 1. *Credite in Deum, & in me credite: Petro aut Paulo credimus,* inquit, sed non dicimus credere nisi in Deum. S. Thomas etiam 2. 2. quaest. 1. art. 9. ad 5. ait, melius esse, & magis usitatum, ut non legatur in Symbolo, *Credo in sanctam Ecclesiam Catholicam,* sed simpliciter, *sanctam Ecclesiam Catholicam,* & pro eodem citat S. Leonem Papam: quo etiam modo alii legunt illum Symboli articulum.

Mons S. Augustini, & S. Thoma circa hoc quod est credere in Ecclesiam.

X. Multi non refugiant dicere Credam Ecclesiam & in Sanctos.

His tamen non obstantibus non refugiant multi concedere dici posse: *Credo in Ecclesiam, vel in Sanctos:* sic in Epistola ad Philemonem, vers. 5. dicit S. Paulus: *Gratias ago Deo meo audiens Fidem, quam habes in Domino IESU, & in omnes Sanctos:*

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

Hinc S. Hieronymus in hanc ipsam Epistolam: *Vna atque eadem, inquit, credulitas in Deum fertur, & in Moysen, ut populus, qui credebat in Deum, aequè crederet in servum ejus.* Eodem etiam modo loquitur S. Epiphanius, S. Cyrillus Hierosolymitanus, & alii. Ratio verò est, nam credere in aliquem, non necessariò dicit relationem in eum tanquam in ultimum finem, sed inferiorem tantum respectum, habitudinem nimirum ad illum cui aliquid dicenti Fidem adhibemus. Nihil ergo apparet, cur hic loquendi modus à Theologis usurpari nequeat.

SECTIO QUARTA.

De Fide miraculorum.

SERMO hic est non de illo tantum, qui patratum est miraculum, sed de illo etiam in quo, seu circa quem miraculum est patrandum, in utroque enim requiritur Fides ut constat, de primo enim sic loquitur Apostolus 1. ad Corinthios 13. vers. 2. *Si habuero omnem Fidem, ita ut montes transferam &c.* de secundo verò videmus Christum in eo, circa quem faciendum erat miraculum, Fidem requisivisse, ut latius declarabitur numero septimo.

I. Loquitur tam de illo in quo patrandum est miraculum, quam de illo qui est miraculum patrandum.

Notandum insuper, tria in eo, qui miraculum aliquod patratum est, requiri: primò credulitatem in Omnipotentia Dei, quod nimirum hoc opus, quod naturæ vires excedit, præstare possit. Secundò præter hanc generalem, seu univorsalem Fidem, quæ omni miraculorum patrationi est communis, requirunt multi aliud iudicium magis particulare, per quod certò sibi quis persuadeat se hic & nunc beneficium istud à Deo obtenturum, & hoc miraculum patratum. Tertio intervenit actus voluntatis, nempe fiducia: de quibus num. 8. iterum redibit sermo.

II. Trias in eo, qui miraculum patratum est, requiruntur.

Quarimus ergo in præsentia, Utrum Fides miraculorum sit eadem cum Fide dogmatica, seu historica, vel an realiter ab eâ distinguatur. Prima sententia affirmat Fidem miraculorum realiter à Fide dogmatica, seu eâ, quæ mysteria revelata credimus, distingui: ita Vega lib. 9. in Tridentinum, cap. 28. Abulensis in caput 17. Math. quaest. 165. Aragon in præsentia, quaest. 1. art. 7. Vasquez 1. 2. Disp. 209. cap. 4. & Disput. 210. capite quarto.

III. Status præsentis difficultatis. Prima sententia.

Hæc sententiæ non parum favent nonnulli ex Sanctis Patribus: hinc S. Chrysostomus hom. 29. in Epistolâ ad Corinthios in illa verba cap. 12. v. 7. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiæ, alii sermo scientiæ, alteri autem Fides in eodem spiritu: *Fidem dico,* inquit, *non eam que dogmatica est, sed signorum, de qua dictum est, si habueritis Fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic transi hinc, & transibit, & nihil impossibile erit vobis.* Sanctus etiam Cyrillus Hierosolymitanus Catechesei quinta in eadem esse videtur sententiâ, ait enim, etsi nomen Fidei sit unum, dupliciter tamen dividi; *unum quippe genus est, inquit, quod habet dogmaticam assensionem, aliud verò quod gratis datur, per quam non solum creduntur dogmata, verum etiam est super vires effectiva.*

IV. Quid nonnulli ex Sanctis Patribus sentiant de Fide miraculorum.

Secunda tamen sententia docet Fidem miraculorum non esse distinctam à Fide dogmatica, seu catholica, sed utramque ad eundem habitum spectare: ita S. Thomas hic, q. 178. a. 1. ad 5.

V. Secunda sententia Fidem miraculorum.

TOM. II.
eundem esse
aut cum Fi-
de dogmati-
cā.

Soto 2. de naturā & gratiā cap. 6. Caietanus in cap. 17. Math. Bellarminus tomo ultimo, Controversiā 2. lib. 1. de Justificatione cap. 15. & alii. Hanc sententiam clarè docet S. Cyprianus libro tertio ad Quirinum, cap. 42. cāmque tenere videtur S. Ambrosius libro octavo in Lucam ad illa verba *adauge nobis Fidem*: pro eādē etiam sententiā citari solet Sanctus Hilarius in Math. capite decimo septimo.

VI.
Probabilis
est Fidem
miraculo-
rum non
distingui à
Fide dogma-
ticā.

Hæc secunda sententia mihi videtur probabili-
or; cum qua proinde dicendum Fidem mira-
colorum à Fide dogmaticā realiter non distingui.
Declaratur hoc primò ex illo Apostoli ad He-
braeos 11. ubi cum de Fide loquens dixisset: *Est
autem Fides sperandarum substantiarum, argumen-
tum non apparentium*, ubi sine dubio sermo est
de Fide dogmaticā, per illam tamen ait patrari
miracula, postea namque vers. 33. de eadem sub-
dit: *Per Fidem vicerunt regna, extinxerunt impe-
tum ignis, obraverunt ora leonum, acceperunt mu-
lieres de resurrectione mortuos suos*. Idem etiam de-
ducitur ex loco illo Apostoli 1. ad Corinthios 13.
vers. 2. quem supra num. 1. attuli: *Si habuero om-
nem Fidem, ita ut montes transferam*: ubi dubita-
ri non potest, quin loquatur de Fide dogmaticā,
eam namque comparat cum charitate, & tandem
concludit: *Manent tria hæc, Fides, Spes, Charitas*.

VII.
Fides mira-
colorum
ostenditur
esse necessa-
ria in eo qui
patraturus
est miracu-
lum.

Requiritur ergo, ut n. 1. dixi, hæc Fides non
solum in eo, qui patraturus est miraculum, sed
in illo etiam circa quem est patrandum. Primum
inde ostenditur, Deus siquidem, ut ex Scriptu-
ris constat, ad patratiōem miraculi Fidem re-
quirit, quæ sit credulitas; quod exinde patet,
Matthæi enim 17. vers. 19. dicitur non potuisse
Apostolos dæmonium illud ejicere propter eor-
um incredulitatem. Deinde Deuter. 20. Moy-
ses & Aaron eò quòd Fidem non habuerint ad
aquam populo Israelitico è petra educendam, di-
cuntur non credidisse. Quod verò requiratur
etiam Fides in eo, circa quem miraculum est pa-
trandum, sæpius traditur in sacris literis: sic
enim Matthæi 9. vers. 28. Christus cæcos quos-
dam curaturus, iis dixit: *Creditis quia hoc possum
facere vobis?* Responderunt: *Vtique Domine; tunc
tetigit oculos eorum, dicens: Secundum Fidem ve-
stram fiat vobis*. Capite etiam 13. vers. 59. sic ha-
betur: *Non fecit ibi virtutes multas, propter incre-
dulitatem eorum*.

Necessaria proinde tam in faciente, quàm in
eo, circa quem fieri debet miraculum, est cre-
dulitas; credulitas autem, ut constat, est actus
intellectus, ex his ergo conficitur, Fidem mira-
colorum esse actum intellectus nitentem aucto-
ritate Dei, qui sæpius promisit se hujusmodi Fi-
dem habenti; hac in parte non defuturum; per
quem actum firmiter credat, non solum posse
Deum hoc præstare, sed etiam hic & nunc vel-
le, si per eum, qui facit, aut in quo faciendum
est miraculum, non steterit: sicque est actus condi-
tionatus, seu certitudinis conditionatæ.

VIII.
Ostenditur
quis demum
sit actus Fi-
dei Catholi-
cæ, per quem
patratur
miraculum.

Hic ergo est actus Fidei Catholicæ, per quem
patratur miraculum: & quamvis interdum inter-
veniat firmum illud iudicium supra, num. secun-
do positum, non tamen videtur absolute neces-
sarium, cum applicatio illa, de qua isthic sit men-
tio, sufficienter fiat per actum hunc conditio-
natum proximè assignatum. Ex hoc etiam oriri
potest in voluntate fiducia illa, seu humilis con-
fidentia, qua quis sperat Deum sibi auxilium ad
hujus miraculi perpetrationem concessurum.

IX.
Vtrum præ-
ter hunc
actum con-
ditionatum
requiratur
firmum
aliud judi-
cium.

Dices, ergo S. Petrus dum in aquis, & Apo-
stoli dum in naviculâ timuerunt, amiserunt ha-
bitum Fidei, cum Fides miraculorum eadem juxta
nos sit cum Fide Catholicâ. Respondetur, non
propter quamcumque levem & venialem dubita-
tionem, seu hæsitatiōem Fidem amitti. Dein-
de, ratio frequenter cur miraculum non perpe-
tretur, non est defectus Fidei, sed stante Fide
deest fiducia, seu actus ille voluntatis, quem dixi-
mus ad miraculi perpetrationem requiri.

X.
Qui de mi-
raculo his
non pa-
trando du-
bitat, non
amittit Fi-
dem Catho-
licam.

Dices secundo: Non est in nostrâ potestate
habere Fidem miraculorum, cum tamen actus
Fidei Catholicæ habere possimus pro libito, ergo
Fides miraculorum non est Fides Catholica.
Respondetur, non esse quidem in hominis po-
testate patrare quando vult miracula, cum varia
ad hoc ex parte Dei requirantur, qui sæpè videt
hoc non expedire: habere autem Fidem miracu-
lorum cum gratiâ & auxilio divino existimo in no-
strâ situm esse potestate; est enim actus liber, &
quem habere homines possunt si velint: quod
exinde constat, Christus namque Matth. 14. & 17.
quosdam reprehendit, quòd hanc Fidem non ha-
berent; illam ergo habere, clarum est in eorum
situm fuisse potestate.

XI.
Aliud est
patrare mi-
racula,
aliud habe-
re Fidem ad
ea patranda.

